

Dodatek č. 3 ke smlouvě o výpůjčce ze dne 31.7.2017

Český spolek horologický z.s.,
Nábřeží Otakara Ostrčila 273/III
392 01 Soběslav
IČO: 26573008
Zastoupený: Ing. Miroslav Baudisch, člen výboru spolku
(dále jen půjčitel)

a

Zámek Děčín, příspěvková organizace
Dlouhá jízda 1254
405 02 Děčín I
IČ : 78867
zastoupená Ing. Miroslavou Poskočilovou, ředitelkou
(dále jen vypůjčitel)

uzavřeli tento dodatek č.3 výpůjční smlouvy:

Z expozice byly půjčiteli vráceny: Jedny podlahové anglické hodiny.
Půjčitel zapůjčuje podle tohoto **dodatku č.3** ke smlouvě ze dne 31.7. 2017 tyto předměty:

- 1) věžní hodiny v celkovém množství 7 kusů podle **Přílohy č.1** tohoto dodatku.
- 2) docházkové hodiny Omikron
- 3) hodinová ústředna MUP 40
- 4) matiční hodiny podlahové
- 5) hodiny GPS 167
- 6) hodiny VUA 509TGP DCF
- 7) Mysteriózní natahování

Půjčitel zapůjčuje uvedené věci od 1.3. 2023 na dobu neurčitou za účelem jejich prezentace v expozici v podkroví děčínského zámku.

Ve smluvním vztahu platí i nadále body, ujednané ve smlouvě o výpůjčce ze dne 31.7. 2017

Tento dodatek je vyhotoven ve dvou stejnopisech a nabývá platnosti podpisem obou smluvních stran.

Účastníci prohlašují, že tento dodatek smlouvy byl sepsán podle jejich svobodné vůle, dodatek si přečetli a s jeho obsahem souhlasí, což stvrzují svými podpisy.

V Děčíně dne 10.3.2023

.....
Ing. Miroslav Baudisch
půjčitel

ZÁMEK DĚČÍN
příspěvková organizace
1234, 405 02 Děčín I
tel./fax: 412 518 905

.....
Miroslava Poskočilová
vypůjčitel

Příloha č. 1

Dodatku č. 3

1. Věžní hodiny Velká Ves (obr. č.1)

Věžní hodinový stroj je velmi starý, může pocházet už ze 16. století. Svislé rohové sloupky jsou čtyřhranné a jsou zakončeny dekorativním prvkem přetrvávajícím tehdy ještě z gotiky - kovanými hřebovými hlavicemi. Na jednom dochovaném lanovém bubnu jsou osazena rumpálová ramena, za která se navíjelo lano se závažím na lanový buben. Tento systém natahování lze dnes vidět jen na nemnoha muzejních hodinových strojích. Je pravděpodobné, že hodinový stroj byl původně vybaven lihýřem. Teprve později byl přestavěn na stroj kyvadlový s vřetenovým krokem, po němž se dochovaly některé detaily na rámu stroje - konzole s axiálněradiálním ložiskem hřídele krokového kola a otvor pro průchod vřetene v horní části svislé střední pásnice rámu. Kyvadlo zde bylo umístěno uprostřed delší strany rámu hodinového stroje. V hodinách zcela chybí jící stroj. Stroj bicí je nekompletní, chybí závěrkové kolo. Ostatní součásti hodin se nedochovaly. Torzo hodinového stroje pochází z kostela sv. Vavřince ve Velké Vsi a do expozice bylo zapůjčeno Římskokatolickou farností Odolena Voda.

Odhadovaná cena: 20 000,- Kč.

2. Věžní hodiny se setrvačkou (obr. č.2)

Věžní hodinový stroj je zajímavé konstrukce. Hlavní soukolí je poháněno pérem, uloženým ve velkém pérovníku. Chod stroje je řízen setrvačkou, která dostává popudnou sílu od pomocného perka. Každou minutu kolečko, řízené setrvačkou, zvedne západku, která uvolní kolo se čtyřmi zářezy, tím se rozeběhne hlavní soukolí a rafije se posunou o jednu minutu. Rychlost chodu je regulována větrníkem, poháněným šnekovým převodem. Pomocné kolečko se natočí o čtvrtinu obvodu, západka zapadne a stroj se na další minutu zastaví. Během otáčení kolečka se dotáhne perko pro pohon setrvačky. Pérovník je natahován elektromotorem, jehož zapínání a vypínání je řízeno vačkou. Na ose vačky jsou dvě osmicípé hvězdice, ovládané palci. Jeden palec je na ozubeném kole nátahu a jím natáčená hvězdice ovládá vypínání motoru, druhý palec je na pérovníku a ovládá hvězdicí zapínání motoru. Na rámu je štítek se jménem výrobce : J. Spáčil Samotišky.

Odhadovaná cena: 8 000,- Kč

3. Věžní hodiny Benešov (obr. č.3)

Věžní hodinový stroj od neznámého výrobce původně řídil ručky hodin na fasádě městského domu (Benešov n. Pl.), čemuž odpovídají jeho poměrně malé rozměry. Stroj má jen chodové soukolí, které je oproti běžně používané konstrukce rozšířeno o další kolo, což výrazně prodlužuje dobu chodu na jedno natažení. Chod je řízen Amantovým krokem, potřebnou energii dodává těžké litinové závaží s vestavěnou kladkou.

Odhadovaná cena: 5 000,-Kč

4. Věžní hodiny z kostela v Polevsku (obr. č.4)

Hodinový stroj byl vyroben v roce 1896. V ozdobném litinovém rámu opatřeném nápisem Praha L. Hainz Prag, jsou uloženy tři stroje : jící, bicí čtvrtí a bicí celých hodin. Amantův krok je řízen kyvadlem, zavěšeným na dvou ocelových planžetách. Kyvadlová tyč je dřevěná s kloubem pro seřízení kyvu, na konci osazená

těžkou litinovou čočkou. Zajímavým způsobem je řešen pohon jicího stroje při nátahu – natahovací čtyřhran je třeba zpřístupnit pootočením páky, na jejímž konci je zavěšeno pomocné závaží, které dodává potřebnou energii během nátahu. Na terčíku páky je výrobní číslo 244 a rok výroby 1896. Nad nápisem je připevněn mosazný štítek : Carl Hrubý Uhrmacher in Bodenbach. Větrníky čtvrtového bití i odbíjení celých hodin jsou umístěny pod hnacími bubny, takže tažná lana je nutno vést směrem ke stropu a přes kladky jsou zavěšena závaží. Hodinový stroj je umístěn v původní dřevěné skříni.

Odhadovaná cena: 45 000,- Kč

5. Věžní hodiny (obr. č.5)

Hodinový stroj byl sestaven ze zachráněných kol stroje věžních hodin. Původní rám se nezachoval, soukolí jicího stroje bylo namontováno do nově zhotovené konstrukce. Stroj má Grahamův krok, pohon závažím.

Na rámu je štítek s německým nápisem :

Gestiftet v. F H Richter Kaufman in Frankfurt a. Main. Bestellt durch Viltler Oberlehler in Hilgersdorf.

Gearbeitet v. Joh. Gissner Uhrmacher in Nixdorf 1881.

Odhadovaná cena: 3 000,- Kč.

6. Věžní hodiny z kostela ve Skalici (obr. č.6)

O původu hodin byla nalezena zpráva v obecní kronice, podle které hodiny zakoupil farář Rathauský v roce 1882 od firmy Jan Prokeš Sobotka. Původ stroje potvrzuje obtížně čitelný nápis, nalezený při čištění konstrukce rámu. Stroj věžních hodin má rám složený ze železných kovaných pásů, spojených maticemi. Sestává se ze tří funkčních celků: soukolí hodinového, bití čtvrtí a bití celých hodin. Má kotvový krok, zhotovený podle patentu, který v roce 1852 přihlásili pánové Benoit a Robert. Tento typ kroku je pro Jana Prokeše typický, v expozici je již třetí stroj s tímto krokem. Zajímavé je, že spouštění bití je bez náběhu, což se objevuje i u jiných Prokešových strojů, rovněž typický je i tvar počítáku čtvrtového bití.

Odhadovaná cena : 30 000,- Kč.

7. Věžní hodiny (obr. č.7)

Věžní hodiny, podle prodejce údajně z Francie, svou konstrukcí odpovídají podobným strojům z dílny Jana Prokeše ze Sobotky. Liší se od nich poněkud subtilnějším provedením. Hodinový stroj je čtvrtový, s cévkovými (lucernovými) pastorky. Vypouštění bicích strojů je jednopákové. Kyvadlová litinová čočka je zavěšena na dřevěné kyvadlové tyči. Stroj má kotvový krok podle patentu pánů Benoita a Roberta.

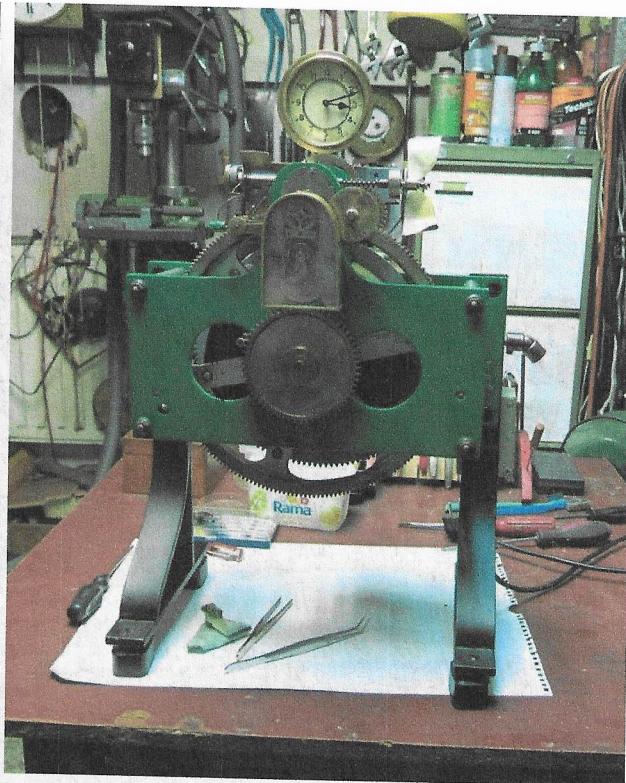
Pásnice mají původní nátěr, jejich okraje jsou zdobené linkou zlaté barvy. Kotva je ozdobena prořezávaným motivem.

Odhadovaná cena: 30 000,- Kč

Obr. č.1.

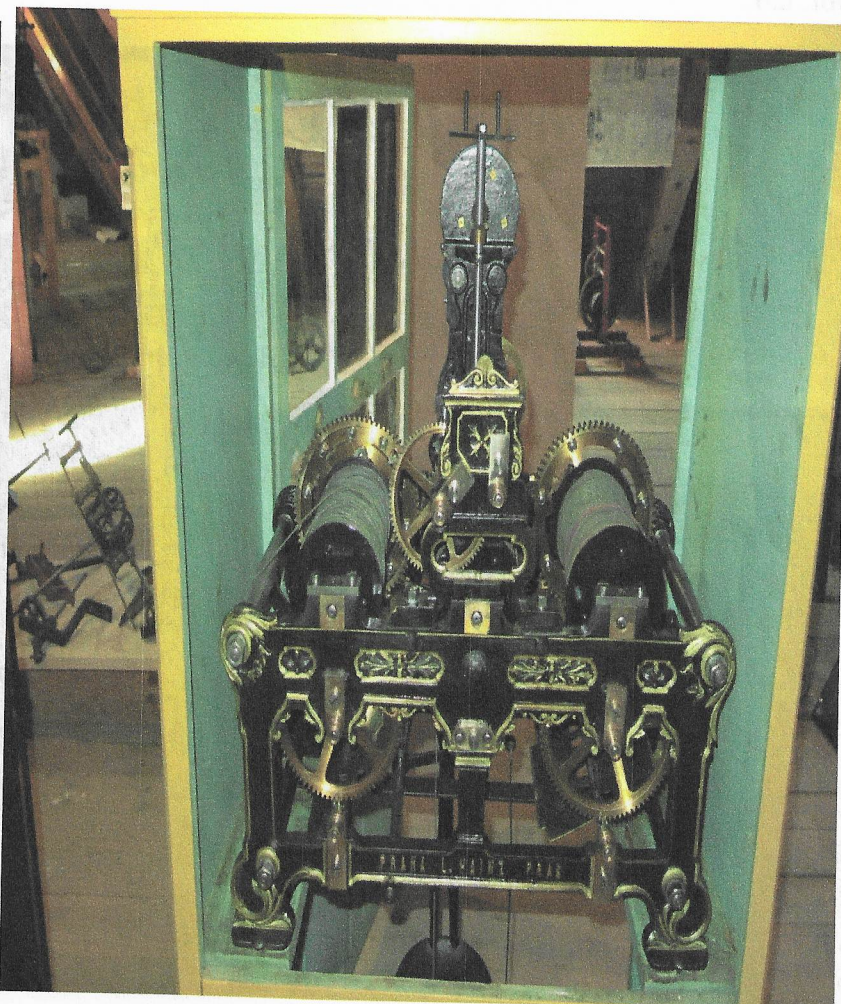
Obr. č.2.

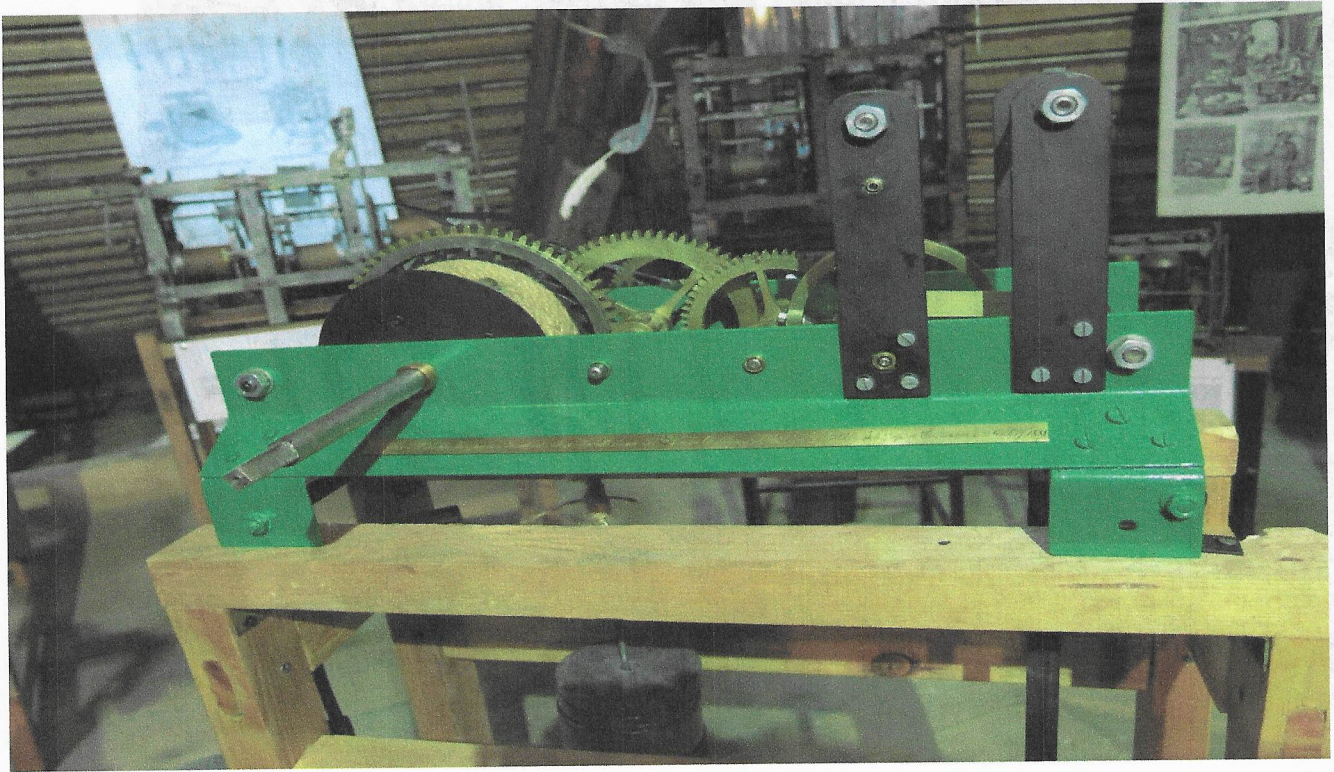
Obr. č.3.

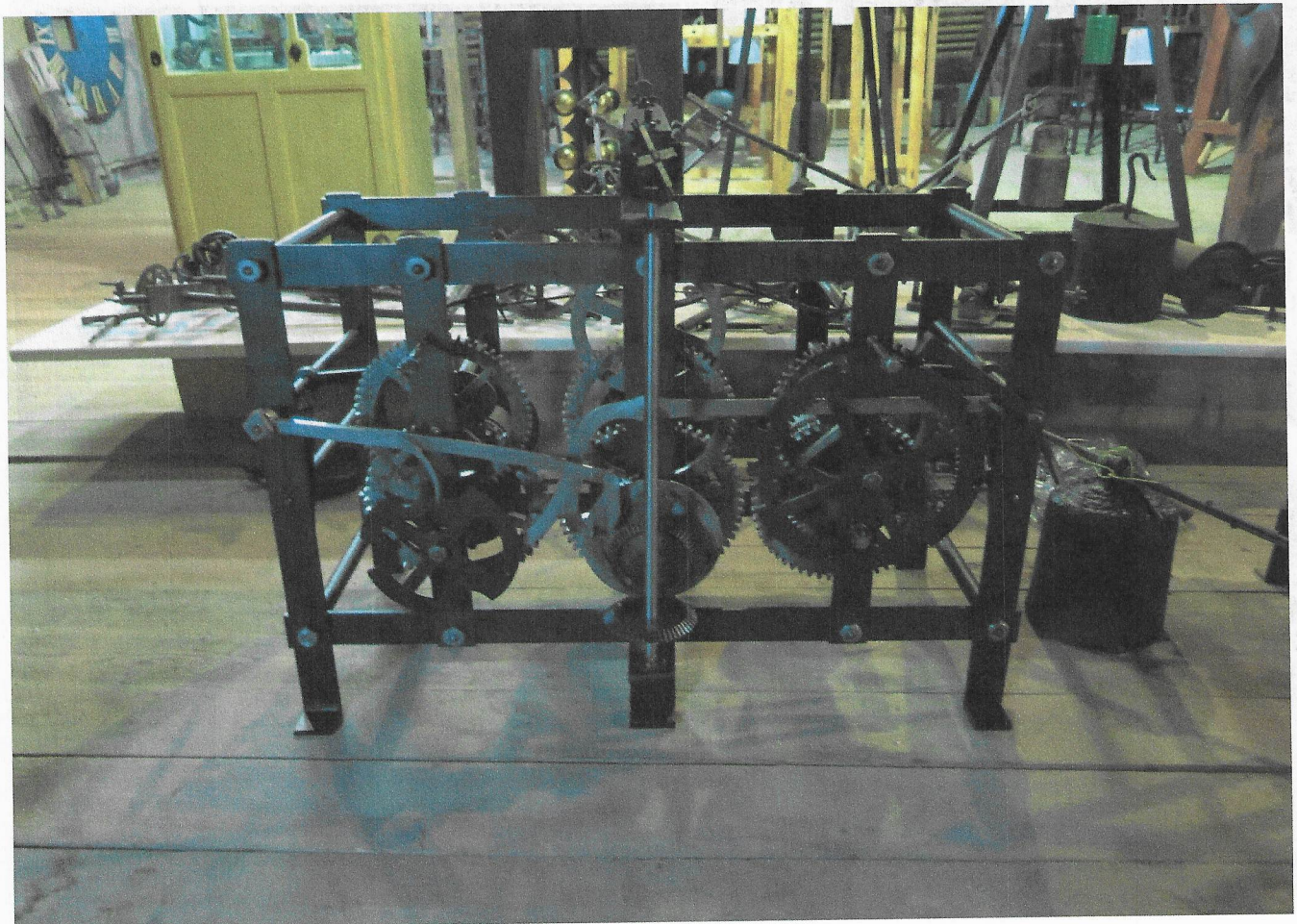
Obr. č.4.

Obr. č.5.

Obr. č.6.

Obr. č.7.

